

Naar man vil forordne, at „Skifteretten“ (o: den ordinære Skifteret) skal være til Stede ved Begyndelses- og Registreringsforretningen, synes man at have tabt Blikket for, at Executor testamenti ikke er nogen Privatmand — en Slags Fuldmægtig eller lignende for afdøde eller Arvingerne —, men selv er en offentlig Myndighed, der i alle Forhold vedrørende Skiftebehandlingen og Boets Deling indtager den samme Stilling og har den samme Myndighed — saavel som de samme offentligretlige Pligter — som den ordinære Skifteret, alene med den Undtagelse, at han ikke kan paakende Retsstridigheder i Boet.

Det gælder i høj Grad om, at Executor testamenti er sig bevidst, at han har denne Myndighed og det dermed i uløselig Forbindelse staaende Ansvar, men denne Følelse af Ansvar hos Executor testamenti forflygtiger man ved den foreslaaede Bestemmelse, idet man frister Executor testamenti til at tro, at han kan fri sig for Ansvaret for en fejlagtig eller ulovlig Behandling ved Aabnings- og Registreringsforretningen blot under Henvisning til, at en Embedsmand fra den ordinære Skifteret selv har været til Stede ved Skiftesamlingen og har godkendt det passede. Og samtidig med, at man saaledes udvisker hans Forstaaelse af eget Ansvar, svækker man uundgaaeligt hans Autoritet overfor Arvingerne, der ser, at det offentlige har fundet det fornødent at forordne Tiltrædelsen af en Embedsmand for at paase, at Executor testamenti opfylder sin Pligt.

Men ved at svække Ansvarsfølelsen hos Executor testamenti og hans Autoritet overfor Arvingerne rokker man netop ved de to Grundpiller, paa hvilke hele Eksekutor-Institutionen hviler. Naar Testator ønsker sit Bo behandlet ved Eksekutor fremfor ved den ordinære Skifteret, vil det i langt de fleste Tilfælde være begrundet i, at han vil undgaa den mere skablonmæssige Fremgangsmaade, som nødvendigvis følger med en Behandling ved den ordinære Skifteret, og derimod stoler paa, at den Mand, som han personlig har Kendskab og Tillid til, langt bedre vil være i Stand til at udføre de testamentariske Dispositioner i hans Aand og navnlig ogsaa ved den Autoritet, hvormed han netop paa Grund af sin Stilling til afdøde kan optræde overfor Arvingerne, i Tide vil kunne afværge de Stridigheder mellem Arvingerne indbyrdes, som en Testator i mange Tilfælde med Rette befrygter fremfor alt andet.

Og dertil kommer de praktiske Vanskeligheder, som Forslaget vil medføre, selv om man ser bort fra de Kompetencepørgsmaal, der kan opstaa mellem Eksekutor og vedkommende Embedsmand, og ligeledes fra det ikke helt usædvanlige Tilfælde, at det netop er vedkommende Dommer eller Skifteretsfuldmægtig selv, der er indsat som Executor testamenti. Naturligvis kan man i Tanken konstruere sig Tilfælde, hvor en Embedsmands Nærværelse vil forhindre en Executor testamenti i at stikke Hovedet sammen med Arvingerne og derved f. Eks. skjule en Post Værdipapirer for derigennem at undgaa de højere Arveafgifter. Men et saadant Tilfælde er i det praktiske Liv saa uendelig fjernliggende, at man sikkert ganske kan se bort derfra. Og i alt Fald i større og mere udviklede Boer — og det er jo netop saadanne Boer, der gøres til Genstand for Eksekutorbehandling — vil den paagældende Embedsmand i Virkeligheden ikke kunne øve nogen tilfredsstillende Kontrol ved blot at være til Stede under Aabnings- og Registreringsforretningen, idet man allerede af Tidshensyn i saadanne Boer sædvanlig maa indskrænke sig til foreløbig kun ganske summarisk at rubricere de forskellige Aktiver, som Boet antages at eje, f. Eks. en Anpart i Handelshuset N. N., et Landbrug i N. N. Herred med dertil hørende Kvægbesætning og Inventar, Indbo paa afdødes Lejlighed i Byen og paa hans Villa i N. N. o. s. v. Med andre Ord, det er i alle disse Tilfælde først den senere udførlige Registrering og Taksering, der i Virkeligheden har nogen Betydning til Garanti mod Unddragelse af Boets Aktiver. Men hvis det er Lovforslagets Mening, at den paagældende Embedsmænd derfor ogsaa skal være til Stede ved den senere Revisionsgennemgang af afdødes Papirer, Taksationen af hans Ejendomme eller Indbo o. s. v., overser man, at disse Forretninger — navnlig naturligvis, naar Boet ejer Ejendomme eller andre Aktiver paa forskellige Steder i Landet — vil lægge Beslag paa megen Tid og sikkert i saa Fald gør det nødvendigt, at Antallet af Embedsmænd forøges i alt Fald i de større Retskredse. Endelig maa man heller ikke lade ude af Betragtning, at det undertiden hænder, at man først paa et ret fremrykket Stadium af Boehandlingen kommer under Vejr med, at afdøde har ejet Aktiver, om hvis Eksistens hverken Eksekutor eller Arvinger har haft nogen Anelse ved Boets Paabegyndelse.